Donderdag 26 October 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4344

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

... Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

De Japanse vloot verslagen.

26 Schepen buiten gevecht.

Geallieerde landing op Walcheren, zegt Berlijn.

ONZE TROEPEN VLAK VOOR TILBURG.

De Russen in Noorwegen.

GROTE NEDERLAAG VAN DE JAPANSE VLOOT.

Charles H. McMurtry seint uit Pearl Harbor:

Admiraal Nimitz maakte bekend, dat 18 Japanse oorlogsschepen tot zinken gebracht of beschadigd zijn, waaronder 2 vliegdekschepen, die definitief vernield werden en 2 slagschepen die vermoedelijk vernield werden in twee van de drie zee- en luchtgevechten rondom de Philippijnen. Samen met de vroegere rapporten van Nimitz en MacArthur over de derde actie blijkt dus, dat een totaal van 26 vijandelijke oorlogsschepen van de eerste rang plus verschillende torpedojagers tot zinken werden gebracht of beschadigd.

In een communiqué, dat te middernacht werd uitgegeven over de grote slag tegen de vijandelijke vliegdekschepen ten Zuiden van Formosa en de belangrijke strijd in de Sibuyan-zee ten Noorden van het aangevallen eiland Leyte, maakte Nimitz de volgende resultaten bekend:

Definitief werden tot zinken gebracht één groot vliegdekschip, één licht vliegdekschip en 4 kruisers.

Vermoedelijk werden tot zinken gebracht één groot vliegdekschip en 2 slagschepen.

Ernstig beschadigd werden 6 slagschepen, 3 zware kruisers en verschillende torpedojagers.

De Japanse marine-communiqué's gaven het verlies van 1 slagschip, 2 kruisers, 1 torpedojager en grote schade aan een ander slagschip toe. De grootste vernieling werd toegebracht aan de vlootmacht, welke ten Zuiden van Formosa gevat werd, aldus zeide Nimitz, „zonder schade aan onze schepen".

Tevoren had Nimitz het verlies van het lichte vliegdekschip „Princeton" (een omgebouwde kruiser van 10.000 ton) toegegeven en MacArthur meldde het verlies van een geleide-vliegdekschip behorende tot de 7e vloot, die de landingen op Leyte dekte.

De Keizerlijke vlootmacht, welke nabij Formosa in de Philippijnse Zee aangetroffen werd, „werd gedurende een dag en een nacht aangevallen door een samenscholing van vliegtuigen, vlooteenheden en duikboten". Vijandelijke vliegtuigen vlogen van de Philippijnen uit in een vruchteloze poging om de gevangen Nipponese vlootmacht te redden. De Japanners ontsnapten tenslotte onder dekking van de donkere nacht.

Het communiqué van Nimitz vulde het vroegere communiqué van Woensdag aan, hoewel hij zeide, dat de rapporten nog onvolledig zijn en later zullen worden uitgebreid zodra nadere biezonderheden beschikbaar worden.

De mogelijkheid bestaat dus, dat veel grotere vernieling is aangericht onder de keizerlijke vloot, welke ten lange laatste durfde haar thuiswateren te verlaten en Admiraal Halsey's machtige vloot uit te dagen.

De slag in de Philippijnse Zee.

Verreweg de grootste van de drie vlootgevechten werd geleverd ten Zuid-Oosten van Formosa, waar de vliegers van Admiraal Mitschers vliegdekschepen de grote keizerlijke vloot op de vlucht dreven met de volgende verliezen: één groot vliegdekschip ontplofte en zonk (dit is vroeger gemeld). Eén groot vliegdekschip werd ernstig beschadigd door bommen en torpedo's en is vermoedelijk tot zinken gekomen (tevoren was gemeld, dat het beschadigd was). Eén licht vliegdekschip werd definitief tot zinken gebracht (tevoren was gemeld, dat het beschadigd was). Twee slagschepen werden vermoedelijk tot zinken gebracht (hiervan werd tevoren geen melding gemaakt). Twee lichte kruisers werden definitief tot zinken gebracht (dit was nog niet gemeld). Twee slagschepen, drie kruisers en een aantal torpedojagers trokken zich Noordwaarts terug in beschadigde toestand (dit was nog niet gemeld).

De slag in de Sibuyan-zee.

Nadere gegevens omtrent de slag van Maandag en Dinsdag in de Sibuyan-zee verstrekten de volgende cijfers: Een zware kruiser werd tot zinken gebracht (was tevoren als beschadigd opgegeven). Vier slagschepen werden zwaar beschadigd door bommen en verlieten het toneel met achterlating van een oliespoor (tevoren was gemeld, dat zij beschadigd werden). Eén kruiser werd tot zinken gebracht door kanonvuur van de Noordamerikaanse schepen (tevoren was gemeld, dat hij beschadigd was onder de algemene verklaring betreffende de lichte eenheden). Het zinken van deze twee kruisers en de beschadiging van de vier slagschepen en de torpedojager was blijkbaar vervat in de schade, welke enkele uren tevoren in een communiqué van Mac Arthur werd bekend gemaakt. De aanval op deze Japanse vlootmacht wordt mogelijk nog voortgezet.

De slag in de Soeloe-zee.

Er is verder niets gemeld over de gevechten in de Soeloe-zee, waarbij volgens Nimitz twee slagschepen beschadigd werden en een kruiser en vier torpedojagers werden beschoten.

Slotsom.

Al deze cijfers geven de gezamenlijke 3e vloot onder Halsey en Mitscher en de 7e vloot onder Vice Admiraal Thomas Kinkaid een driedaags resultaat van 6 belangrijke oorlogsschepen, welke tot zinken werden gebracht, 3 die vermoedelijk tot zinken werden gebracht en 17 „plus verschillende torpedojagers", die werden beschadigd.

Het tot zinken brengen van deze Japanse vliegdekschepen heeft het aantal dat naar de bodem gezonden werd sedert het begin van de oorlog op 14 gebracht, tegen 7 die verloren werden door de Verenigde Staten.

Tot die 7 behoort het geleidevliegdekschip, dat volgens bekendmaking van MacArthur tot zinken kwam.

De driedaagse gevechten begonnen in de namiddag van Maandag en duurden voort tot Woensdagmorgen tot elk Japans schip dat nog drijvende was, zijn achtersteven naar Halsey wendde en met de grootst mogelijke snelheid vluchtte in gehavende toestand (Pearl Harbor, (AP) 26.10).

NOORDAMERIKANEN BIJ TABONTABON.

De Noordamerikaanse strijdkrachten hebben nog 14 plaatsen genomen op Leyte en rukten op tot de buitenwijken van Tabontabon op 13 kilometer ten Noord-Westen van Dulag. De opmars naar Tabontabon is waarschijnlijk de grootste, die door de mannen van MacArthur gemaakt werd sedert het begin van de invasie langs de gehele linie werden vorderingen gemaakt (MacArthurs Hoofdkwartier in de Philippijnen, (AP) 25.10)

DE STRIJD IN WEST-EUROPA.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit het Geallieerde Hoofdkwartier: „De Geallieerde strijdkrachten vechten in 's Hertogenbosch waar zij den vijand verdreven hebben uit de Noordelijke en Westelijke wijken van de stad. Boxtel is bevrijd en vorderingen hebben ons ettelijke kilometers naar het Noord-Oosten gebracht. Op de weg van Oirschot naar Tilburg hebben wij het gebied van Moergestel bereikt. Een algemene voortgang werd Noordwaarts gemaakt in het gebied ten Oosten van de weg Antwerpen-Breda. Op de toegangsweg naar Zuid-Beveland hebben wij het dorp Rilland genomen en ons 5 kilometer verder Westwaarts begeven langs de Zuidzijde van de landengte.

Er is meer terrein gewonnen in het gebied tussen Pindorp en Woensdrecht. In de Schelde-zak maken de Geallieerde strijdkrach ... voortgang in de richting van Poldertje. Fort Frederik Hendrik waaruit wij ons terugtrokken na onze oorspronkelijke intrede vier dagen geleden, is genomen. Verder ten Zuiden bereikten wij de buitenwijken van Groede. Wij wonnen ook enig terrein ten Westen en Noord-Westen van Schoondijke.

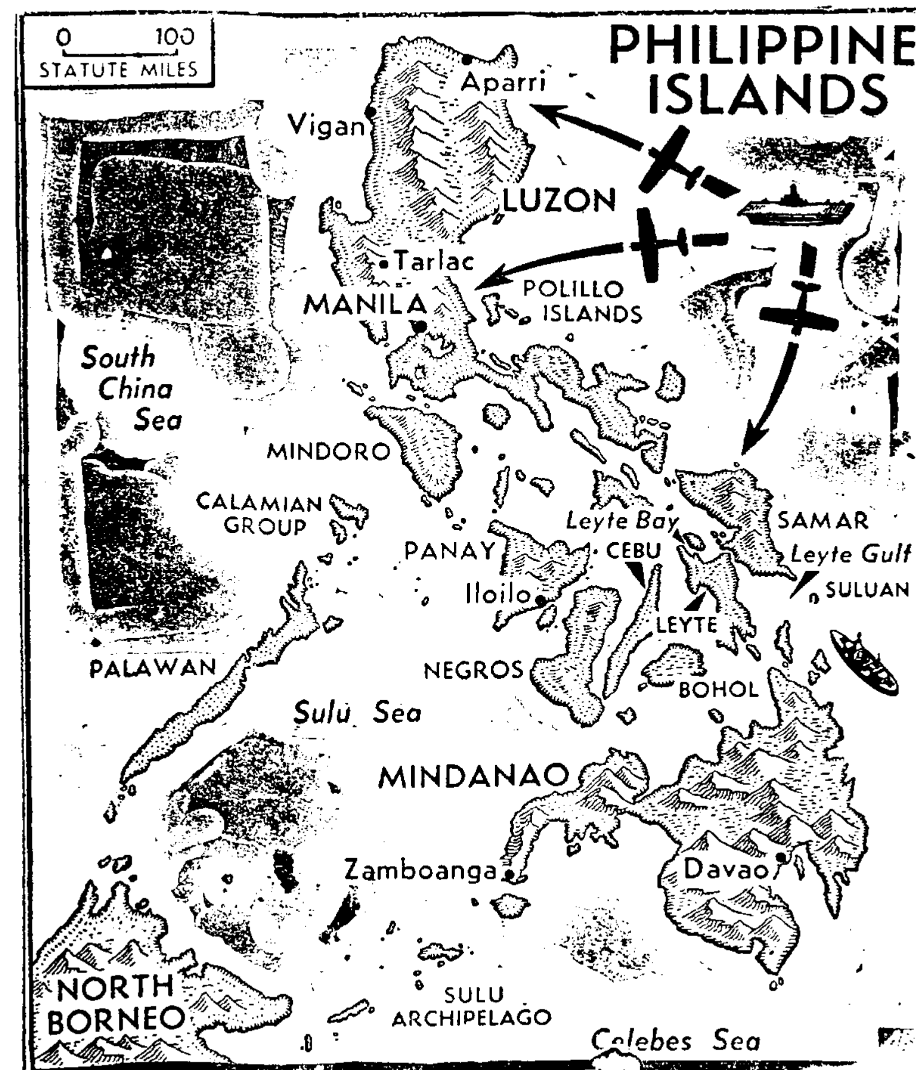
Ten Noord-Oosten van Epinal werd onze opmars vertraagd door een krachtiger tegenstand. In de Vogezen verder ten Zuiden werden tegenaanvallen afgeslagen met ernstige verliezen voor den vijand. Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers boden boven de gevechtszones steun en gingen af op het weg- en spoorwegverkeer in West-Duitsland. Overdag vielen zware bommenwerpers in zeer grote sterkte, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, Essen en de fabriek voor kunstmatige olie te Homburg aan. 4 Bommenwerpers worden vermist. Meer dan 1200 zware bommenwerpers, geëscorteerd door ongeveer 500 gevechtsvliegtuigen, vielen eveneens overdag de rangeerterreinen te Hamm en de olie-raffinaderij in het gebied van Hamburg alsook andere militaire doelen in Noord-West Duitsland aan" (Londen, (AP) 26.10).

RUSSEN IN NOORWEGEN.

Weerstand Oost-Pruisen sterker.

De strijd om Oost-Pruisen luwde enigszins, maar ver in het Noorden drongen de Russen Noorwegen binnen. Russen en een winter bedreigen de Duitsers thans, die hier zeven divisies hebben.

De weerstand der Duitsers was fel, hoe dieper zij Oost-Pruisen binnendrongen en hoewel de strijd nog hevig is, is het algemene tempo langzamer geworden. Her verlies aan manschappen en materieel is groot. Men kan veilig aannemen, dat de Sovjets alles zullen doen om meer druk te oefenen op de wiggen in het Zuiden van Oost-Pruisen (Mos-

De aanvallen van de Noordamerikaanse vloot op de Philippijnen waren slechts een voorloper tot de grote zee- en luchtslag, waarbij de Japanse vloot verslagen werd. Een strijdmacht werd aangevallen in de Soeloe-zee, een in de Sibuyan-zee (ten Oosten van Mindoro tussen de eilanden) en een ten Zuiden van Formosa (niet zichtbaar). Op het eiland Leyte vorderen de troepen van Generaal MacArthur en volgens een onbevestigd bericht zijn zij ook naar het eiland Samar overgestoken.

Het nieuws van vandaag.

Voor de Geallieerde wereld is dit een dag van vreugde.

De grootste nederlaag van de gehele oorlog is aan de Japanse vloot toegebracht en als gevolg hiervan is het te betwijfelen of zij nog ooit in staat zal zijn een ernstige bedreiging te vormen.

President Roosevelt liet de verslaggevers gistermiddag speciaal bij zich komen om bekend te maken, dat de Japanse vloot is „verslagen, gehavend en op de vlucht gedreven door de Noordamerikaanse vloot'.

Eerst hedenmorgen echter zijn de biezonderheden bekend geworden van deze geweldige overwinning. Op zijn minst 26 Japanse oorlogsschepen zijn buiten gevecht gesteld, doch de gegevens zijn nog niet volledig zodat verwacht kan worden, dat het eindresultaat nog groter zal zijn. Van deze 26 schepen werden 6 definitief tot zinken gebracht, 3 vermoedelijk tot zinken gebracht en 17 beschadigd. Het betreft hier alleen vliegdekschepen, slagschepen en kruisers. Admiraal Nimitz heeft nog niets eens de moeite genomen de verliezen onder de torpedojagers en andere schepen te melden.

En behalve de 150 Japanse vliegtuigen, die neergeschoten werden volgens een vroegere bekendmaking, zijn nog geen verdere verliezen van Japanse vliegtuigen bekendgemaakt. Het Noordamerikaanse verlies, dat toegegeven werd, bedraagt één licht vliegdekschip en één geleide-vliegdekschip.

Aan de Europese krijgsfronten zijn ook belangrijke gebeurtenissen te melden.

De Russen zijn Noorwegen binnengerukt en hebben de vijandelijke basis te Kirkenes veroverd. In Oost-Pruisen vervolgen de Russen hun offensief en in de Balkan hebben zij geheel Transylvanië van den vijand gezuiverd.

De troepen van Tito hebben de belangrijke Donaustad Novi Sad veroverd en de Griekse guerrillero's namen men in hun land de stad Larissa, waar zich een grote Duitse luchtbasis bevond. De Britten bezetten het eiland Skopelos nabij de Oostelijke kust van Hellas.

In Italië gaat de opmars nu iets beter, vooral langs de kust van de Adriatische Zee.

In West-Europa zijn de Geallieerde troepen heden op het eiland Walcheren geland, volgens het Duitse Hoofdcommando. Bovendien werden overal langs het front in Nederland winsten geboekt. 's Hertogenbosch is al half genomen: onze troepen zitten al vlak bij Tilburg en Roosendaal en de Canadezen rukken Zuid-Beveland binnen over de landengte.

Koning George VI van Engeland (links), die onlangs een bezoek bracht aan Nederland, praat met Generaal Dwight D. Eisenhower, den Geallieerden Opperbevelhebber in West-Europa.

Conflicten bedwingen of voorkomen?

Naar wat wij thans omtrent de toekomstige wereldorganisatie vernomen hebben, is duidelijk geworden, dat men met inspanning van alle krachten doende is bij het uitbreken van een conflict de middelen gereed te hebben dit conflict te bedwingen of althans de nodige bescherming te bieden aan de aangevallen staat. In een vorig artikel merkten wij reeds op hoe moeilijk het gebleken is te definiëren wat een aanvallende staat is. Nu spreekt het vanzelf dat wanner dit onmogelijk is er ook geen sprake is van welke de aangevallen partij is.

Voor den gemiddelden mens is het niet moeilijk uit te maken, wie in het Chinees-Japanse conflict de aanvaller was. Dat, hoewel de Ethiopiërs erg lelijke dingen gedaan hebben tegenover de Italianen, toch de Italianen de aanvallende partij waren is voor elkeen duidelijk. Dat hoewel Engeland ter voldoening aan zijn bondgenootschap met Polen, in 1939 aan Duitsland de oorlog verklaarde, toch Duitsland de aanvaller was, is eveneens duidelijk.

Om dit evenwel nauwkeurig vast te leggen in officiële documenten moet er meer zijn. Want elk land, hoe zeer het ook vast wil houden aan zijn verplichtingen, schuwt de oorlog, die in de moderne tijd zulke enorme gevolgen met zich brengt, dat men zich wel dubbel en dwars bedenkt alvorens een oorlog te beginnen. Psychologisch is het dan wel te verklaren, dat er eens een grote mogenheid is, die, hoe eerlijk zij het ook bedoelt, bij de aanranding van een kleine een variant van de uitspraak van Caiphas op de lippen neemt: beter is het dat één land sterve voor de wereld en de gehele wereld niet in oorlog gerake.

De historie van de Volkenbond laat dan ook zien, dat men van de eerste dagen af getracht heeft het begrip aanvaller ondefinieerbaar te maken, of zo het er al toe kwam als in het Protocol van Genève en het Kelloggpact, dit toe kwam als in het Protocol van clausules. In 1920 stelde de Volkenbond een Internationale Blokkade Commissie in om de toepassing van dwangmiddelen naar artikel 16 van het Volkenbondshandvest te definiëren.

Deze Commissie zeide toen al dat, „een straffe toepassing van artikel 16 niet alleen grote hinderpalen zou kunnen ontmoeten, maar ook de Staten-Leden in zeer moeilijke situaties zou kunnen brengen."

Het gevolg was dat de Vergadering van de Volkenbond vier amendementen bij artikel 16 aanbracht alsmede enige interpretaties. Een van de belangrijkste is wel die geweest, welke bepaalde, dat „elk lid van de Volkenbond voor zichzelf kon beslissen of er een inbreuk was gepleegd op het Volkenbondshandvest". Een andere bepaalde, dat enig geweld mocht worden gebruikt zonder dat hierdoor de staat van oorlog zou ontstaan.

Deze amendementen van 1921 kwamen er niet door. Dat lag ook voor de hand, want zij waren zo in lijnrechte tegenspraak met het Volkenbondshandvest, dat men evengoed kon definiëren dat wit en zwart hetzelfde waren. Immer over het gebruiken van geweld zeide het Volkenbondshandvest, dat zulk een staat ipso facto (d. w. z. door het feit zelf, zonder dat officiëel de oorlog verklaard werd) een oorlogsdaad gesteld zou hebben tegen alle andere leden van de Volkenbond"

Werden deze amendementen evenwel niet aangenomen, zij werden beschouwd als de officiëele interpretatie van de verplichtingen, die men had als lid van de Volkenbond. En de geschiedenis van de Volkenbond, zoals wij die aan enkele voorbeelden in ons artikel van Dinsdag 3 October jl. hebben geillustreerd, laat zien dat men inderdaad zo lang mogelijk de brandmerking van aanvallende staat" heeft willen achterwege laten. Wij zeggen er nogmaals bij, dat het den betrokken landen niet kwalijk te nemen valt, want de consequenties van een oorlogsverklaring in deze tijd zijn heel groot. Dat is juist de reden, dat wij deze toch betrekkelijk recente gebeurtenissen nogmaals herhalen.

Het is goed, nu men het nobele plan heeft een wereldorganisatie op te zetten, ook les te nemen aan het verleden. Vooral wanneer dat verleden zo kort terug is, dat de meesten het nog hebben medegemaakt. Wat gebeurde immers?

In 1926 werd ook Duitsland toegelaten tot de Volkenbond. Op zichzelf was dit te laat. Men had in 1918 moeten doen, wat men thans wel doet. nl. een scherp onderscheid maken tussen **de internationale wereldorganisatie,** waaraan alle landen moeten mededoen om haar werkelijk internationaal te maken, en de **vredesregeling,** die door de overwinnaars aan de overwonnenen zal worden opgelegd. Toen Duitsland evenwel lid geworden was — in 1926 had het nog geen gelegenheid gehad zijn oorlogsmachine te herbouwen — waren nieuwe interpretaties nodig ten aanzien van gewapende verplichtingen. Bovendien lag Duitsland al heel ongeschikt. Twee documenten zijn hiervan bekend geworden en in het licht van wat men te Dumbarton Oaks gaat beslissen, zijn deze nog van groot belang.

In de eerste plaats ontving Duitsland op 1 December 1926 een nota waarin ten aanzien van artikel 16 werd opgemerkt, dat de plicht om weerstand te bieden tegen agressie verstaan moest worden als afhankelijk van zijn militaire situatie en de aardrijkskundige ligging. Deze bepalingen maakten de sanctie-theorie een holle phrase.

Dat was in 1926. In het jaar daarvoor was er iets gebeurd, dat van groot belang was geweest in de geschiedenis van de Volkenbond. In 1925 was er een Grieks-Bulgaars grensconflict uitgebroken. Ingevolge artikel 11 van het Volkenbondshandvest werd een wapenstilstand uitgeschreven teneinde de zaak te kunnen bestuderen. De Griekse troepen, die al binnen Bulgarije stonden, moesten binnen 60 uren worden teruggetrokken ingevolge voorschrift van de Volkenbond. Acht uren voordat de termijn verstreken was, wâren de troepen weg. De door de Volkenbond voorgestelde regeling werd tenslotte aanvaard, zodat dit een van de successen van de Volkenbond is geworden. Men had ervaren, dat artikel 11 gewerkt had zonder bloedvergieten. Nu betrof het een conflict tussen twee militair-zwakke staten, zodat de situatie bij een der grote mogendheden vermoedelijk anders verlopen zou zijn.

Het belang van het geval schuilt evenwel hierin, dat hier gedemonstreerd werd, dat niet, zoals wij in de aanvang van dit artikel zeiden, de bedwinging van een conflict, maar de voorkoming ervan taak van een wereldorga-

nisatie moet zijn.

Het gevolg van de Grieks-Bulgaarse grensquaestie, de toetreding van Duitsland en de nota van December 1926, werd dan ook het Rapport-De Brouckère van 1926, waarin de klemtoon gelegd werd niet op de plicht van de Volkenbond straffende sancties tegen den aanvaller toe te passen — zo al uit te maken is wie de aanvaller is —, maar op het recht van de Volkenbond maatregelen te nemen om gewapende conflicten te voorkomen. De Brouckère schuift artikel 11 en niet 16 naar voren. De toenmalige Duitse Minister Von Simson heeft in Februari 1928 hierover namens zijn regering een document ingediend, waarin hij zegt, dat de Volkenbond de twee partijen terstond bij de uitbreking van een conflict tot een wapenstilstand moet uitnodigen, de vrede herstellen en geen straffen uitdelen. Vanzelfsprekend gaat dit on onder beschaafde volken en niet wanneer een der partijen zich op een naziestandpunt plaatst. Dàt moet dus onmogelijk gemaakt worden.

Veldmaarschalk Sir Bernard L. Montgomery, Bevelhebber der Britse strijdkrachten, die in Nederland aanvallen, decoreert hier Generaal-Majoor C. M. Barber van de 15e Schotse divisie. Barber staat bekend als de langste Generaal in het Britse leger.

SURINAME

NEDERLANDS GUYANA LEAGUE VRAAGT AUTONOMIE NU.

Het bekende New Yorkse blad P.M. bericht, dat de Nederlands Guyana League de organisatie van Surinamers die onlangs haar tienjarig bestaan vierde, zich tot de Koningin en de regering heeft gewend, om nu aan Suriname autonomie te verschaffen.

De heer Alwin Nassy deelde het blad mede, dat het Surinaamse volk ten volle in staat is de verantwoordelijkheid van democratisch zelfbestuur nu te dragen, zonder te wachten op het eind van de oorlog. Hij voegde er aan toe, dat er in het verleden tal van beloften zijn gedaan. De vrees bestaat dat men zal beweren, dat wij niet in staat zijn ons zelf te besturen.

Volgens de League waren de hoofdgrieven van de Staten tegen gouverneur Kielstra, dat hij poogde de lonen van de 34.000 Javaanse arbeiders op het lage peil van nu te handhaven, waardoor ook op de lonen van andere groepen, de Creolen, Chinezen en Brits Indiërs invloed geoefend werd; dat hij Amerikaanse maatschappijen in Suriname er op aandrong lagere lonen te betalen, dan zij van plan waren; dat hij op onderwijs bezuinigde.

De League beschuldigt Kielstra ervan alles in het werk te hebben gesteld de vooruitgang der Creolen te stuiten.

De League gelooft dat de Nederlandse politiek om goed onderwijs te verschaffen voor de inboorlingen, hen zodanig heeft ontwikkeld dat zelfbestuur niet alleen mogelijk, maar ook noodzakelijk is. Zij stelt dominion status voor, met een cabinet en een Parlement. Een van de hoofdtaken zal zijn om de Javanen, de groep die het armst is en het minste onderwijs heeft genoten, te rehabiliteren, zodat ook zij aan de regering kunnen deelnemen.

Verder verklaart de League, dat kunnen lezen en schrijven de enige maatstaf moet zijn om kiezer te kunnen wezen en alle eisen van inkomen en bezit moeten vervallen.

Dominion status zou de gelegenheid verschaffen handelsverdragen met vreemde mogendheden te sluiten, in plaats van gedwongen te worden producten middels de Nederlandse regering op de markt te krijgen en de productie beperkt te zien door concurrentie van andere Nederlandse gebieden.

Het blad zelf knoopt enige beschouwingen, die wij opnemen daar zij aantonen, dat men in het buitenland heel goed weet wat er hier omgaat, en wat er aan deze quaestie vast zit en zegt, o.m. dat Suriname misschien een „testcase" wordt van afhankelijke volken, die naar zelfbestuur streven.

Het blad wijst er op, dat in De Parool onlangs stond: „Wij moeten niet vergeten, dat beloften door de westerse mogendheden na de vorige oorlog gedaan vaak niet nagekomen werden en het vertrouwen in beloften der westerse mogendheden aangetast is".

P.M. schrijft verder, dat Suriname op het ogenblik bestuurd wordt door een gouverneur uit Nederland, bijgestaan door een adviserende raad, wier leden door Koningin Wilhelmina worden benoemd. Aan het hoofd van de verschillende departementen staan mensen, die door den Gouverneur worden aangewezen.

Daarnaast is er een „Wetgevende Vergadering", bestaande uit 15 leden waarvan 10 gekozen worden door het volk, de andere vijf worden benoemd. De naam van dit lichaam is misleidend. Het heeft geen wetgevende macht. Zijn voorstellen behoeven niet door den Gouverneur te worden overgenomen en elk zijner leden kan afgezet worden wegens „slecht gedrag".

De Wetgevende Vergadering heeft echter haar nut. Zij onderwijst den leiders de beginselen van parlementaire democratie en houdt de Gouverneur op de hoogte van de grieven der inboorlingen.

Het blad wijdt dan aandacht aan de zaak Bos Verschuur, als een voorbeeld van de macht die de Landvoogd heeft.

(Uit „Suriname")

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	12999
2e prijs	11809
3e prijs	9075
4e prijs	9665

GOUVERNEUR ONTVANGT.

Dinsdag, 24 October ontving Zijne Excellentie de Gouverneur Luitenant ter Zee eerste klasse Rosier, commandant van de „Queen", die afscheid van den landvoogd kwam nemen, den heer Mobach, die naar Curaçao is gekomen in verband met enkele technische vraagstukken, de radio betreffende en Ds. R. Doth, voorganger van de Evangelische Broedergemeente.

VERENIGINGSNIEUWS.

St. Thomas Kring: Vrijdag 27 October, 20 uur precies, houdt Dr. Chr. Engels een lezing over: Voedsel op Curaçao.

FRANS COMITÉ FELICITEERT DE GAULLE.

Het plaatselijk Comité Pro France Combattante heeft een telegram gezonden aan het Centraal Comité van Vrij Frankrijk ter gelegenheid van de erkenning der huidige Franse regering door verschillende mogendheden. Hierin wordt verzocht aan Generaal De Gaulle de eerbiedige gelukwensen over te brengen.

„Wij hebben nooit getwijfeld aan de rechtvaardigheid der Verenigde Naties en verheugen ons ten zeerste over deze bevestiging van het internationale Franse prestige", aldus het telegram dat besluit met: „Leve Frankrijk, Leve Generaal de Gaulle."

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: R. C. Cannegieter, veldwachter op St. Maarten, 14 dagen vrijstelling van dienst en in aansluiting hieraan 2 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof geheel of gedeeltelijk hetzij in het Staatsdeel Curaçao, hetzij in het buitenland door te brengen, ingang 1 November 1944; A. E. Martha, chauffeur van de ziekenauto te St. Nicolaas, Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst; A. Semelon, begeleider van de ziekenauto te St. Nicolaas, Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst ingang 30 October 1944; F. S. H. Kelie, monteur bij de Landsradio- en Telefoondienst, alhier 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop 6 weken buitengewoon buitenlands verlof met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof in het buitenland door te brengen, ingang 23 October 1944; M. M. B. J. Erens, commies ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier 23 dagen vrijstelling van dienst; H. G. de Jongh, adjunct-commies bij het Departement van Openbare Werken alhier, 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop 6 weken buitengewoon buitenlands verlof, met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof in het buitenland door te brengen; T. Wybrandus, werkzaam bij de Gouvernements-Accountantsdienst op Curaçao, 4 weken vrijstelling van dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen, ingang 13 November 1944; E. N. de Pool, Hoofdtijdschrijver bij Openbare Werken alhier, 4 weken vrijstelling van dienst ingang 16 October 1944; H. B. C. Schotborgh, Districtmeester van het 2e district op Curaçao, 2 maanden buitenlands verlof wegens ziekte, met bepaling dat dit verlof dient te worden doorgebracht te Philadelphia, Verenigde Staten van Noord-Amerika; W. A. Conner, telegrafist 1e klasse alhier, 2 weken vrijstelling van dienst.

Benoeming: H. Th. Lopez tot tijdelijk beambte bij de Landswatervoorzieningsdienst op Aruba; P. B. Casper, tot tijdelijk bode aan de A.M.S. genaamd Peter Stuyvesant College; W. G. Haseth, commies ten Parkette van den Procureur-Generaal alhier, belast met de waarneming van de functie van Substituut-officier van Justitie bij het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Curaçao tot Substituutofficier van Justitie bij het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Curaçao; C. van der Mark, commies bij de Gouvernements accountantsdienst alhier tot assistent-accountant; H. Thielen, K. van der Molen en B. W. A. Kriek onder-officieren tot vaandrig der artillerie van het Koninklijk Nederlandse Leger.

Werkzaamstelling: Mej. A. Schmidt ter Gouvernements-Secretarie; Mej. O. M. Croes ten Hypotheekkantore op Aruba; J. T. L. Tjon-A-Tjouw voor de tijd van 8 weken als chauffeur en begeleider van de ziekenauto te St. Nicolaas, Aruba.

Vervanging: M. P. B. Gorsira, Referendaris ter Administratie van Financiën, is aangewezen om gedurende de afwezigheid van den Administrateur van Financiën dezen te vervangen; M. B. Bartels Daal, Ambtenaar van de Burgerlijke Stand in het gebiedsdeel Curaçao, Hoofd van het Centraal Bureau voor het Bevolkingsregister in Curaçao is naast zijn genoemde functies belast met de waarneming van het ambt van Districtmeester van het 2e district op Curaçao.

Eervol ontslag aan: Mevr. M. A. C. Mead, geb. van de Beld, tijdelijk werkzaam gesteld bij de Militaire Censuurdienst op Curaçao op haar verzoek, ingang 1 November 1944; E. A. Slagtand, tijdelijk werkzaam gesteld op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken op Curaçao; Afdeling Prijszetting W. L. Harmsen op zijn verzoek onder dankbetuiging voor de door hem aan den Lande bewezen diensten.

Bevordering: B. C. Daal, sergeant-schutter der Infanterie tot de rang van sergeant-majoor; Mej. L. M. Sprockel, tijdelijk klerk ter Gouvernements-Secretarie tot tijdelijk adjunct-commies; J. van der Heul, commies bij Openbare Werken alhier tot hoofdcommies; M. J. Huith, C. E. W. Voges, J. H. Kromhout en O. R. A. Beaujon, adjunctcommiezen tot commies, bij keuze; A. J. van Hesteren, klerk ter Administratie van Financiën tot adjunct-commies, bij keuze; L. C. Mercera, klerk ten Postkantore alhier tot adjunctcommies; Mej. J. J. H. Hellmund klerk ten Postkantore op Bonaire tot klerk 1e klasse; Mej. A. M. van der Dijs, klerk ten Gezaghebberskantore op Bonaire tot klerk 1e klasse.

Eervol ontheven: H. C. Tjon Sie Fat uit de verdere waarneming van de betrekking van gouvernements geneeskundige op St. Maarten N.G.; P. E. Nassy, uit de betrekking van gouvernements-geneeskundige op Saba.

Overplaatsing: H. C. Tjon Sie Fat naar Oranjestad, Aruba, en belast met de werkzaamheden van gouvernements-geneeskundige aldaar; P. E. Nassy naar Curaçao en belast met de werkzaamheden van gouvernements-geneeskundige bewesten de haven.

VAN BOVENS NIEUWE POST.

Drs. J. van Boven werd benoemd tot Secretaris van de Nedrelandse Economische Financiële en Scheepvaartmissie te Washington (Aneta).

DE CHINEZEN HEROVEREN.

De Chinezen hebben Singning, een belangrijk punt in de vijandelijke rechterflank op 115 kilometer ten Noorden van Kweilin heroverd. Het Hoofdcommando zeide, dat de verslagen Japanners zich terugtrekken naar Tungan aan de Hunan-Kwangsi spoorlijn op 145 kilometer ten Noord-Oosten van Kweilin (Tsjoenking, (AP) 25.10).

AALMOEZENIER EN HONKBAL.

Aalmoezenier Mattheus J. Crosson van het aartsbisdom New York, die op het ogenblik ergens in de Stille Zuidzee als aalmoezenier functioneert, neemt een levendig aandeel in de honkbalwedstrijden van zijn groep. De aalmoezenier is de tweede in record-aantal van de gehele groep (ncwc).

Uit de Pers

JODEN IN NOOD.

12.000 sterven per dag.

Naar El Mundo Israelita (Caracas) van 21 October jl.:

Millioenen Joden in Centraal- en Oost-Europa vonden tijdens de laatste jaren de dood ten gevolge zowel van de wreedheid der nazies als de onverschilligheid van de Geallieerden. Het is waar, dat ook millioenen Christenen de dood gevonden hebben, maar zij werden gedood om politieke redenen, omdat zij in de ondergrondse beweging streden, omdat de vijand het land wilde ontvolken enz.

De Joden echter werden alleen vermoord, omdat zij Joden waren. Zij werden gedood als gevolg van de fundamentele rassenleer der nazies. Verschrikkelijk is het lot van het volk der Joden. Een geheel ras wordt systematisch op de meest gruwzame en koele wijze uitgeroeid. Een goed begrip hiervan gaat eigenlijk de menselijke fantasie verre te boven. Een ongeluk in onze omgeving. Een moord in onze stad spreekt fel aan en wekt medelijden of verontwaardiging. Wreedheid, die wij zien, dwingt ons tot straffen.

Maar de massamoord van millioenen Joden blijft steeds louter een nieuwtje. De afgrijselijke onpersoonlijke uitroeïing van een ras spreekt niet tot de wereld.

In officiële Geallieerde kringen leeft de onverschilligheid voor dit vreselijke drama. En sedert de oorlog is uitgebroken, verklaart men steeds, dat het nú onmogelijk is de Joden te helpen. Dit is echter niet waar. Talrijke Joden hadden gered kunnen worden, indien de Geallieerden den Joden in hun landen een schuilplaats hadden aangeboden en hun de middelen hadden verschaft om weder een nieuw leven te beginnen. Maar slechts weinigen werden geholpen. De grote massa werd aan het lot overgelaten om vermoord te worden.

Er wordt ontzaggelijk veel gepraat door regeringen, plannen worden beraamd, conferenties belegd, maar niets noemenswaards wordt gedaan. En iedere dag sterven er 12.000 Joden.

Op het ogenblik zijn er nog in Hongarije enige honderdduizenden Joden, die zich in Hongarije bevinden temidden tussen de strijdende legers. Deze Joden werden op last der nazies door de Hongaarse regering bijeengedreven en onbekend is het aantal dat reeds gestorven is. Doch er is een mogelijkheid, dat vele Joden nog gered kunnen worden.

Het Internationale Rode Kruis heeft de verzekering gekregen, dat die Joden veilig kunnen vertrekken, die van Engeland een toestemming krijgen om naar Palestina te gaan of die in het bezit zijn van papieren, waardoor zij een ander land mogen binnengaan. Ook Joodse kinderen beneden de 10 jaar kunnen ongehinderd vertrekken.

De Britse en Noordamerikaanse regeringen hebben onder het nodige voorbehoud dit aanbod aanvaard. De Hongaarse Joden, die veilig de landen der Verenigde Volken of der neutralen bereiken, zullen welkom zijn. Niets wordt er echter gezegd van Palestina en niets ook wordt gezegd wat er gedaan wordt om de Joden uit Hongarije te vervoeren.

Er zit iets goeds in dit aanbod, maar wat komt er van terecht, als er niets gedaan wordt om de Joden uit het land te vervoeren. Deze onverschilligheid en platonische hulp zal slechts de woede der nazies opwekken. Weigert Engeland inderdaad Hongaarse Joden toe te laten in Palestina, zelfs niet op beperkte voorwaarden?

De hulp is nu nodig. Misschien nog enkele weken en dan zal het lot van honderdduizenden Joden met de dood bezegeld zijn. Zweden bood den Joden een vrijplaats aan.

Zijn er geen terugkerende troepenschepen, die de Hongaarse Joden kunnen ophalen? Al mochten het maar de 19.000 kinderen zijn. Kunnen de transportvliegtuigen niet ter redding worden besteed?

Natuurlijk zijn er vele bezwaren. Men mag de uitkomst van de oorlog niet schaden. Die schepen en vliegtuigen mogen niet gerisqueerd worden. En zo zijn er meer dingen. Men wil de oorlog winnen en volken bevrijden, doch men laat een ras uitmoorden zonder alles te doen om redding te brengen. Hitler stelt, zelfs in zijn ondergang, materiaal en mensen beschikbaar om het Joodse ras te vernietigen. Maar de strijders voor de vrijheid schenken vele beloften en moeizaam een weinig hulp. Voor de Hongaarse Joden is de tijd van redding nog slechts kort. Mogen de Geallieerden nú toch iets doen en de menslievendheid laten praevaleren.

Een uitgemoord Joods ras heeft niets aan bevrijding."

Heden overleed tot onze diepe droefheid in den ouderdom van 53 jaar onze innig geliefde Vader

Arturo O. Leander Tam

De teraardebestelling vindt plaats hedenmiddag 4.30 uur.

Sterfhuis: St. Helena 7.

W. E. Leander Tam
J. Ph. T. Leander Tam

WERELD NIEUWS

„GRIMMIGSTE MOMENT VAN DE OORLOG", ZEIDE CHURCHILL.

Voor het Lagerhuis zeide Churchill, dat wij thans in het grimmigste moment van de oorlog zijn. Hij wilde niet spreken over de terugkeer van soldaten, die erg lang overzee zijn. Lange verloven zijn thans niet wel mogelijk. Wij kunnen geen risico lopen de oorlog te verlengen en ons streven te laten mislukken of onze kracht doen verzwakken juist op het ogenblik, dat deze gehandhaafd moet worden en tot het toppunt worden opgevoerd. Churchill betreurde het, dat er een beweging gaande is om de soldaten terug te laten keren. Dit kan kwaad doen aan de oorlogsinspanning. De Premier zeide, dat later de demobilisatie besproken zal worden (Londen, (AP) 26.10).

BOMBARDEMENT OP HAMM EN HAMBURG.

Meer dan 1200 Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators, geëscorteerd door 500 Thunderbolts en Mustangs, vielen Woensdag doelen in de gebieden van Hamm en Hamburg aan. De Luftwaffe liet zich niet zien. De voornaamste doelen waren Duitslands grootste rangeerterreinen te Hamm en verschillende olie-raffinaderijen in Hamburg en Haarburg, een voorstadje aan de overzijde van de rivier (Londen, (AP) 25.10).

ONTRUIMING VAN KONINGSBERGEN?

Een bericht uit Moskou zeide, dat volgens een Sovjetcorrespondent aan het Oostpruisische front de ontruiming van Koningsbergen in volle gang is.

Luchtverkenningen zouden hebben vastgesteld, dat reeds enkele dagen lang de ontruiming van het voornaamste deel van de stad gaande is. Menigten van uitwijkelingen bewegen zich naar de centrale gebieden van Duitsland (Londen, (AP) 25.10).

DUITSERS ONTRUIMEN KIRKENES.

De radio van Berlijn zeide, dat de Noorse haven en stad Kirkenes in het hoge Noorden ontruimd is „na vernieling van alle militaire installaties" in de duikboten- en luchtbasis langs de route welke de convooien naar Moermansk volgen (Londen, (AP) 25.10).

LANDING OP WALCHEREN.

De Duitse radio maakt bekend, dat Geallieerde strijdkrachten begonnen zijn met landingen op de Zuidkust van het eiland Walcheren aan de monding van de Westerschelde. De aanval is thans in voortgang. Met deze landingen kan de havenstad Vlissingen geflankeerd worden en een vijandelijke strijdmacht van ongeveer 11.000 man tussen het nieuwe strandhoofd en de landengte van Zuid-Beveland worden ingesloten (Londen, (AP) 26.10).

GRIEKSE GUERRILLERO'S NEMEN LARISSA.

Het Geallieerde Hoofdkwartier maakte bekend, dat Griekse guerrillero's het belangrijke Griekse verkeerscentrum Larissa bezet hebben. Het communiqué zeide, dat de Britse strijdkrachten, die nauw samenwerkten met de vaderlanders, voortgang maakten naar het Noorden in achtervolging der terugtrekkende Duitsers. Larissa ligt op minder dan 160 kilometer van de Noordelijke grens van Hellas. Met de ontruiming ervan verloren de nazies hun enig overgebleven luchtbasis binnen 500 kilometer van Creta en evenzo de laatste hoop om enig behoorlijk deel van het garnizoen van Creta door de lucht te ontruimen. 12.000 Tot 15.000 Duitse soldaten zijn geïsoleerd op Creta, dat de Duitse luchttroepen in 1941 namen in een der bloedigste slagen van de oorlog tot dan toe. Enkelen werden enkele weken geleden door de lucht naar het vasteland overgebracht (Rome, (AP) 26.10).

DE RUSSEN IN KIRKENES.

Stalin maakte in een dagorder aan Generaal K. I. Meretskov bekend, dat het Noordelijk leger de grens van Noorwegen heeft overschreden en de Noorse haven Kirkenes aan de Barentszee veroverd heeft.

De dagorder zeide, dat Meretzkov in zijn onderneming gesteund werd door eenheden van de Russische vloot. In Moskou werd hiervoor een saluut van 20 salvo's door 224 kanonnen gegeven (Londen, (AP) 25.10).

FRANKRIJK-SPANJE.

Edward Kennedy seint uit Parijs:

Frankrijk en Spanje zijn tot een overeenkomst gekomen om de normale diplomatieke betrekkingen te hervatten, aldus zeiden goed ingelichte diplomaten, niettegenstaande de verschillen tussen de regeringen van De Gaulle en Franco en de spanning over de grensincidenten. De voorlopige regering van Frankrijk zou Miguel Mateu, burgemeester van Barcelona, aanvaard hebben als Spanje's Ambassadeur en hij wordt binnen enkele dagen in Parijs verwacht. Jacques Truelle, de Franse vertegenwoordiger in Madrid, zal Ambassadeur worden zodra de overeenkomst formeel is (Parijs, (AP) 25.10).

Laatste Nieuws

— **Het Duitse Hoofdcommando maakt een nieuwe Geallieerde landing bekend op Zuid-Beveland. Tevoren had de radio van Berlijn zulk een landing op het eiland Walcheren bekendgemaakt, doch in het communiqué van het Duitse Hoofdcommando werd geen melding van Walcheren gemaakt.**

— **De Duitse** radio zeide, dat de nazies Goldcap in Oost-Pruisen heroverd hebben en wederom het nitiatief in de provincie hebben.

— **De troepen** van het vijfde leger in Italië maken langzaam doch gestadig vordering tegen een voortdurende tegenstand. In de sector van de Adriatische kust trok de vijand zich terug en de troepen van het achtste leger drongen snel vooruit van hun bruggenhoofd bij Cesena uit. Zij veroverden de stad Forli Impopoli en bereikten de rivier de Ronco ten Westen daarvan.

— **De grote** mogendheden der Verenigde Naties hebben rechtstreekse betrekkingen aangeknoopt met de Italiaanse regering en ambassadeurs ingewisseld.

— **Het Geallieerde** Hoofdcommando maakt bekend, dat Britse troepen het eiland Skopelos in de Noordelijke Sporaden ten Oosten van de Golf van Volos (Hellas) bezet hebben. De landing werd Maandag uitgevoerd. Er is geen tegenstand gemeld.

— **Prinses Beatrice**, de jongste en laatste overlevende dochter van Groot Britannië's beroemde Koningin Victoria en moeder van de vroegere Koningin Eugenie van Spanje, is hedenmorgen om 5.10 uur in haar slaap overleden. Zij zou 88 jaar geworden zijn op 14 April van het volgend jaar.

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling

De Inspecteur van het Onderwijs in Curacao, Hoofd van voornoemd Departement en Voorzitter van de Examencommissie voor de Zeevaartdiploma's in Curacao

MAAKT BEKEND,

dat in de **tweede helft** van de maand Januari 1945 opnieuw gelegenheid zal worden gegeven om examens voor de diploma's als Stuurman en Scheepswerktuigkundige bij de Groote Handelsvaart af te leggen.

Nadere inlichtingen verstrekt de Inspectie van het Onderwijs, Johan van Walbeeckplein, gaarne op aanvrage.

De Inspecteur voornoemd,
Dr. W. J. Goslinga.

ONS KONINKRIJK

KONINGIN BIJ GEBEDSDIENST.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina woonde tezamen met Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana een kerkdienst bij in een kerk in de omgeving waar gebeden werd voor het welzijn van Nederland. In Londen woonden Premier Gerbrandy en andere leden van de regering een dienst bij, waar op verzoek van den Anglicaansen Aartsbisschop van Kantelberg gebeden werd, dat het Nederlandse volk spoedig bevrijd moge worden van de hen bedreigende onderdrukking, hongersnood en vernietiging en dat God hen moge bijstaan in deze beproefde tijden.

Beide diensten waren het gevolg van een verzoek van den Nederlandsen Premier aan de kerkelijke autoriteiten, waarin hij vroeg een dag te besteden voor gebeden ten behoeve van het Nederlandse volk (Aneta).

MGR. GRIFFIN TOT NEDERLAND.

Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Bernard Griffin, Aartsbisschop van Westminster, sprak de volgende woorden via de radio tot de bevolking van Nederland:

Ons medeleven met het lijden dat gij thans te verduren hebt is zo groot, omdat wij zelf ook zoveel hebben geleden door dezen gemeenschappelijken vijand. Wij voelen ons verbonden door ons gemeenschappelijk lijden en door onze gezamenlijke strijd voor een rechtvaardige zaak. De overwinning van het recht over macht, van vrijheid over tyrannie, van gerechtigheid over onrecht. Wij moeten ons nauwer aaneensluiten teneinde de overwinning te verhaasten en een vrede te verkrijgen die gebaseerd is op gerechtigheid en liefde" (Aneta).

HET NEDERLANDSE VOLK ZAL DOORZETTEN.

In de reeks uitzendingen „Wij het Volk" van de C.B.S. werd de Nederlandse ambassadeur Dr. A. Loudon geïnterviewd; hij verklaarde in de loop van het vraaggesprek, dat de verwoesting van Nederland reeds op 6 October begon toen het dorp Berkel werd platgebrand, gevolgd door het afbranden van het dorp Putten. Maar deze verwoestingen door brand betekenen niets tegenover de verwoestingen, die door het zeewater worden aangericht. De nazies hebben langs de zeedijken alles in gereedheid gebracht om deze op te blazen op het laatste ogenblik. Wanneer dit gebeurt zal de Nederlandse beschaving erg lijden. De overstromingen zijn geen defensiemaatregel, het is de politiek van landvernieling. Het is een psychologische oorlog om de natie uit te roeien. „Ik overdrijf niet" verklaarde de Ambassadeur „en ik vraag ook niet om medelijden. Het Nederlandse volk zal de strijd voorzetten" (Aneta).

STILTE, DIE DE STORM VOORAFGAAT.

Aneta's militaire correspondent schrijft:

De betrekkelijke stilte die momenteel aan het front in Nederland heerst behalve aan het front om de beheersing van de Schelde, is als de stilte die aan de storm voorafgaat. Deze stilte komt de Duitsers niet gelegen het was hun taak geweest die stilte te voorkomen. Al hun pogingen zijn evenwel tevergeefs geweest en die pogingen zijn zo duur betaald dat zij zich momenteel wel rustig moeten houden. Dit is de eerste phase van hun nederlaag.

Een voorbeeld van nutteloosheid van hun pogingen, is het verlies van het bruggehoofd bij Driel in de Betuwe. De geallieerden behoefden deze stelling niet te bestormen om hem onhoudbaar te maken; zware regens waren reeds voldoende. de geallieerden in Nederland zijn in hoofdzaak bezig hun posities te versterken, maar dit is niet het geval aan de Schelde, daar hebben zij een taak te vervullen. Als de Schelde bevrijd is, kan Antwerpen onmiddellijk als haven gebruikt worden en Antwerpen heeft een haven die in staat is alle legers die op het ogenblik tegenover Duitsland staan van het nodige te voorzien. Het is de moeite waard hiervoor te vechten en dat wordt dan ook gedaan. De Duitsers zullen gedwongen worden vroeger of later hun stellingen aan de Schelde op te geven nu de verbindingsweg die Zuid-Beveland met het vasteland verbindt, afgesneden is en de Canadezen reeds op de verbindingsweg zelve vechten, waardoor het voor de Duitsers uitgesloten is hun garnizoen aldaar te versterken.

KERSTENS VOOR EREDIENST EN ONDERWIJS.

Naar wij uit bevoegde bron vernemen is oud Minister Piet A. Kerstens bestemd voor het departement Eeredienst en Onderwijs. Hij zal tevens zodra mogelijk na de bevrijding van Nederland contact zoeken tot de organisatie van een departement van Eredienst en Onderwijs voor Nederlands Indië.

[Pas enige weken geleden schreef de Regeringsvoorlichtingsdienst in Vrij Nederland, dat Kerstens met 1 September benoemd was tot tijdelijk regeringscommissaris voor de behartiging van Nederlands Indische aangelegenheden in Nederland met de rang van Directeur Hoofd van een der Departementen van Algemeen Bestuur.

In zijn nieuwe functie zal de heer Kerstens, met zijn grote ervaring in Nederlands Oost-Indië, waar hij lange jaren verbonden was aan het biezonder onderwijs, belast worden met de vertegenwoordiging van bepaalde Indische belangen in Nederland na de bevrijding.

Ter voorbereiding van zijn werkzaamheden, die o.a. de recrutering van werkkrachten voor de Indische dienst omvatten, zal hij zich eerst voor nader overleg en coördinatie naar de Verenigde Staten en Australië begeven].

HIJ OFFERDE ZIJN LEVEN.

Een jonge Nieuw-Zeelandse piloot heeft zijn eigen leven opgeofferd in de strijd om Nederland, toen hij zijn beschadigd vliegtuig, met de kop vooruit liet landen op een verlaten veld, liever dan zich per valscherm te redden en het risico te lopen een groep Nederlanders in de straten van Nijmegen te treffen. Deze heldendaad van den Nieuw-Zeelander die door zijn opoffering waarschijnlijk het leven van honderden Nederlanders heeft gered werd beschreven door Desmond Tighe, Reuter correspondent bij het 21 geallieerde legercorps.

„Het was de dapperste daad waarvan ik ooit gehoord of gezien heb", zeide Tighe.

„Wij stonden in Nijmegen, toen wij een Typhoon zagen terugkeren van een aanval op de Duitsers. De piloot verloor snel hoogte was klaarblijkelijk zwaar door afweervuur getroffen. Hij cirkelde over de bossen tot hij een goede plaats vond om zijn niet gebruikte bommen kwijt te raken, die met een verschrikkelijke slag ontplofte. Hij had zich toen gemakkelijk per parachute kunnen redden, maar bleef rondcirkelen om een open plek te zoeken.

Toen vatte zijn machine plotseling vlam, maar hij bleef trachten een open plaats te vinden. Terwijl de van schrik verlamde toeschouwers naar de laaiende machine stonden te kijken realiseerde hij zich plotseling dat zijn machine daar middenin zou vallen, waarop hij bewust de stuurstok naar voren trok en recht in de enige open plek in de nabijheid dook. Er steeg een felle steekvlam omhoog vergezeld van een hevige ontploffing toen de machine in brand vloog. Toen wij het uitgebrande wrak bereikten bleek dat de vlieger eruit geslingerd was, maar hij was dood. Deze dappere jonge man gaf zijn eigen leven om dat van honderden Nederlanders te redden.

K. V. K. TE BRUSSEL BIJEEN.

De Nederlandse Kamer van Koophandel te Brussel kwam voor de eerste maal openlijk bijeen sedert de Duitse bezetting, nadat zij gedurende vier jaar gedwongen was geweest dit in stilte te doen. Baron B. P. Harinxma thoe Slooten, Nederlandse gezant te Brussel en vertegenwoordigers van België en Luxemburg, woonden de vergadering bij die onder voorzitterschap stond van den Heer J. B. Vink. De Heer Vink verklaarde in zijn openingsrede dat de organisatie in het geheim gedurende de bezetting, ontmoetingen had met vertegenwoordigers uit Nederland, België en Luxemburg, en dat onmiddellijk nadat de regering in België hersteld was evenals het Nederlandse Gezantschap, de Kamer van Koophandel rapporten had kunnen verstrekken die gemaakt waren onder de neus van de Gestapo gedurende geheime vergaderingen.

DE RUBBER VAN NEDERLANDS INDIË.

In het New Yorkse dagblad „Commerce" heeft E. M. Doran een beschouwing gewijd aan de toekomst van de rubber in Malakka en Nederlands Indië.

Hij voorspelt, dat wanneer de Verenigde Staten wederom de beschikking zullen verkrijgen over onbeperkte hoeveelheden onbewerkte rubber, de uitvoer van rubberproducten een omvang zal verkrijgen, zoals hij nog nimmer heeft gehad.

„Hoewel er algemeen wordt verwacht, dat de Japanners, wanneer zij zich uit Malakka en Nederlands Indië zullen terugtrekken, de politiek der verschroeide aarde zullen toepassen, menen rubberdeskundigen, dat de schade niettemin zal worden beperkt door de volgende factoren:

1) de omvang van de ontzaglijke taak om honderden millioenen bomen te vernielen;

2) aangezien een groot deel van de rubbertuinen het eigendom is van inheemsen, zullen de Japanners misschien, vanwege de te verwachten reactie bij deze tuinbezitters, aarzelen deze tuinen te doen vernielen;

3) indien de Japanners er al toe mochten overgaan de vernieling te gelasten, zouden de inheemse bezitters waarschijnlijk de opdracht niet zó uitvoeren, dat zij het verwachte resultaat opleveren.

Andererzijds zijn slechts weinigen zo optimistisch te verwachten, dat de rubberfabrieken in hun oorspronkelijke staat zullen worden aangetroffen. Algemeen wordt verwacht, dat het herstel van de rubberproductie zal worden vertraagd door de staat van verwaarlozing, waarin de tuinen zich zullen bevinden en door het tekort aan werktuigen en machineriën".

„Het herstel van de productie van ondernemingsrubber zal, volgens algemene verwachting, langer duren dan dat van de bevolkingsrubber."

HOE DE OLIE-RAFFINADERIJ TE PALEMBANG WERD VERNIELD.

Lloyd Elliott, chef van de afdeling Petroleum, verbonden aan Generaal MacArthurs hoofdkwartier, vertelde enige biezonderheden over de vernieling van de grote olieraffinaderij te Palembang, Sumatra, in Februari 1942.

Kolonel Elliott, die toentertijd directeur was van de Standard-Vacuum Oil, zeide dat de raffinaderij die een waarde had van $ 30.000.000 binnen 4 uur tijds volkomen vernield werd. De Japanners daardoor berovende van 105.000.000 gallon olie. Hij schatte dat de Japanners een deel van de fabriek niet binnen 6 à 8 maanden konden herbouwd hebben en dat het hen drie jaar zou kosten om de fabriek zodanig te herstellen dat zij haar vroegere productie weer zou bereiken. Op 14 Februari vertelde Kolonel Elliott, kreeg hij het bericht dat de Japanse aanval ieder ogenblik verwacht kon worden. Voor de verdediging van de fabriek beschikte hij slechts over een compagnie van het Nederlands Indische leger, half Europeanen, half Indiërs, en voorts nog enkele Sikhs en Voor-Indiërs. Japanse transportvliegtuigen kwamen aangelopen en terwijl er een neergehaald werd lieten de andere hun parachute troepen aan de uiterste rand van het tankpark neer, waar zij door de verdedigers uitgeroeid werden. Deze aanval was dus doorstaan. Maar een nieuw gevaar dreigde van de zijde van de Moesi waar de Japanners in kleine bootjes de rivier op kwamen varen, waarop Kolonel Elliott het van te voren opgemaakte plan tot vernietiging van de fabriek in werking stelde. Gedurende het eerste uur werden 400 employee's van de raffinaderij geëvacueerd, in het tweede uur werden machineriën, precisie instrumenten en archieven vernietigd, het derde uur werden olievoorraden en tanks voor vernietiging geprepareerd en het vierde uur werd de rest van de staf uitgezonderd de vernietigingsploeg, geëvacueerd.

Te middernacht, toen de laatste boten de ontsnappende employee's van de raffinaderij over de rivier de Moesi bracht, en de laatste orde van de Nederlandse militaire commandant gekomen was, werd door een uit drie man bestaande „zelfmoordploeg" een knop omgedraaid die de gehele raffinaderij met al zijn opslagtanks deed ontploffen. Foto's, die 20 minuten later genomen werden, bevestigden dat de fabriek totaal vernield was.

Een andere fabriek, gelegen aan de tegenovergestelde oever van de Komering, die in de Moesi uitloopt, viel bijna geheel intact in handen van de Japanners, toen Japanse valschermtroepen op het fabrieksterrein landden en de geboden tegenstand spoedig wisten te overkomen. Deze raffinaderij, te Pladjoe, was niet in staat de politiek van de verschroeide aarde toe te passen, daar de Japanse landingen hen overvielen (Aneta).

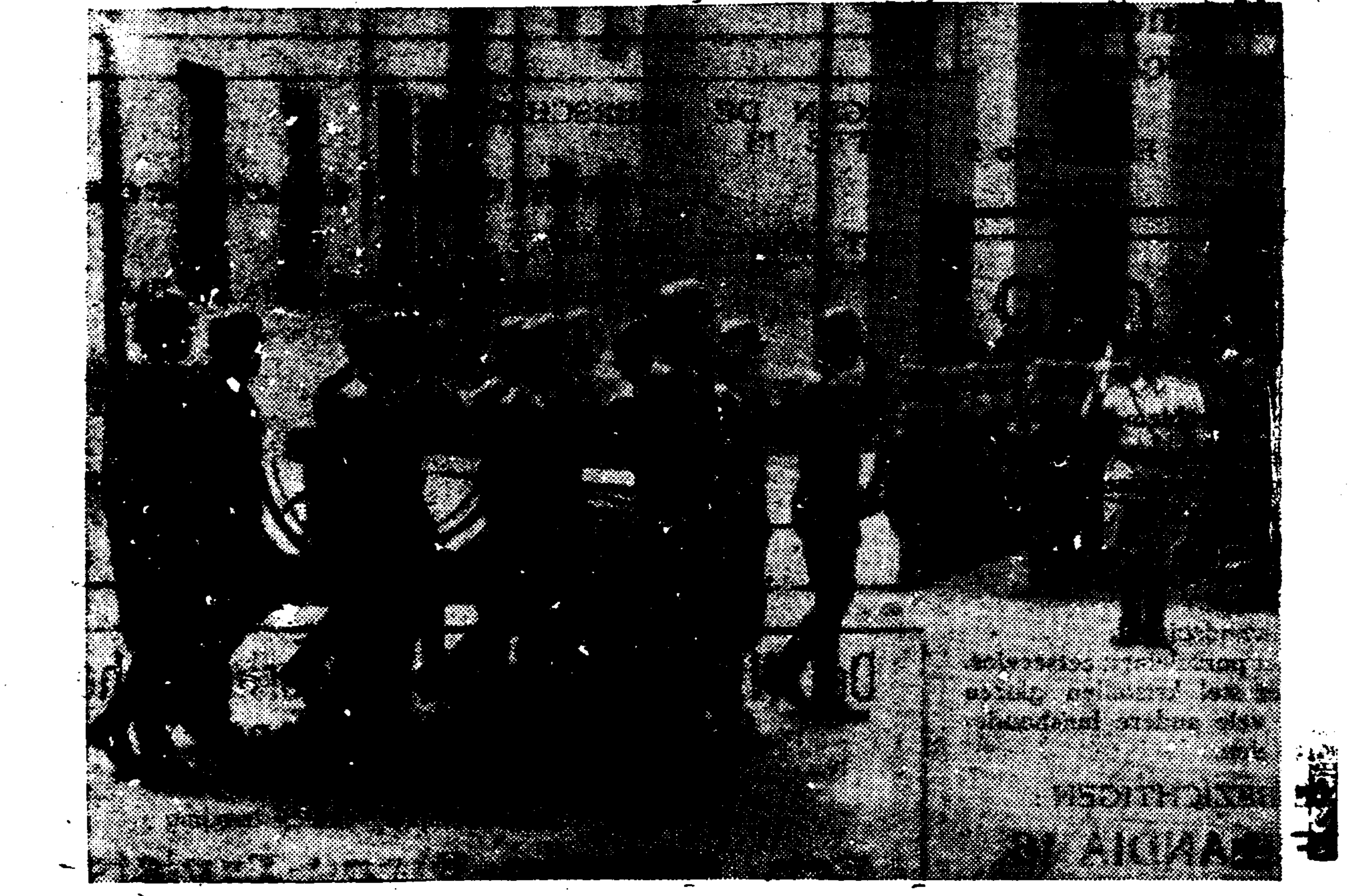
VOEDSELSITUATIE IN NEDERLAND.

Arnold Vas Dias, Aneta-correspondent bij het 12e Noordamerikaanse legercorps meldt dat de voedselsituatie te Maastricht en in de mijnstreek nog zeer slecht is. Het rantsoen dat gedurende de Duitse bezetting 1600 caloriën per dag bedroeg schommelt nu om en bij de 1180, terwijl, als er niet spoedig nieuwe voorraden komen, dit binnen een week tot beneden de 1000 zal dalen. Volgens internationale standaard zijn in normale omstandigheden 2500 tot 4000 caloriën per persoon en per dag vereist. Systematische uitzuiging vóór en ontwrichting van de voedselbevoorrading ná de bevrijding zijn de voornaamste oorzaken van de bestaande moeilijkheden. De toestand zal binnenkort echter verbeteren, dank zij de medewerking van het Noordamerikaans leger en burgerlijk gezag.

Zij zijn vol lof over de wijze waarop de Nederlanders de ontberingen zonder klagen dragen en zij verwijzen de Nederlanders slechts dat zij in het begin te terughoudend zijn geweest met hun te vertellen hoe slecht de situatie was, blijkbaar onder de indruk, dat de bevrijdingstroepen het zo druk hadden met de Duitsers te bevechten. Maar, zo verzekerde het Hoofd van het Noordamerikaanse burgerlijke gezag, dit gaat ons wel degelijk aan en de Noordamerikanen zullen nu definitieve maatregelen nemen dat de Nederlanders in de bevrijde gebieden geen honger hoeven te lijden (Aneta).

MUSSERTS RECHTBANK.

Volgens het bericht in de „Deutsche Zeitung für die Niederlanden" werd door Mussert tot president van de rechtbank, die ingesteld werd om de „laf-hartige kameraden" te berechten, benoemd een zekere van Ierssel, gouwleider van de N.S.B. in Zuidholland. Tot leden benoemde Mussert de tegenwoordige burgemeester van Delft, Weyenhorst en de gouwleider voor Zuid-Holland en Zeeland, van der Heyden. Een zekere Rambonnet, districts commandant van de Landwacht voor Overijsel, werd genoemd als officier van Justitie (Aneta).

Het onderschrift van deze Duitse foto, welke via Stockholm komt, zegt, dat het Maarschalk Hermann Goering toont (rechts in licht uniform) bij de begrafenis van Luitenant-Kolonel Helmut Lent, een Duitsen gevechtsvlieger. Volgens de Duitsers heeft Lent 102 luchtoverwinningen behaald en werd hij „een pionier in het Duitse nachtvliegen" genoemd.